

Abstrakt

Právo železniční dopravy je dynamicky se vyvíjejícím fenoménem přesahujícím hned do několika klasických právních odvětví, zejména do práva evropského, obchodního a správního. Z pohledu posledně jmenovaného se snaží problematiku přiblížit tato práce. Mezi jejími cíli a možnostmi přitom není obsáhnutí toto tématu vyčerpávajícím způsobem, snaží se však poskytnout čtenáři ucelený náhled na problematiku. Krom pohledu na současnou právní úpravu a její východiska se proto zabývá i historickým vývojem problematiky a přibírá i téma související, veřejné služby v přepravě cestujících.

Hybatelem změn v právu železniční dopravy je v posledních zhruba dvaceti letech především Evropská unie, která postupně liberalizuje železniční dopravu. Tomu se nutně přizpůsobuje jak tuzemská právní úprava, tak i organizace veřejné správy na tomto úseku. Tuto skutečnost reflektuje i tato práce, když se po historickém úvodu, který shrnuje vývoj problematiky od počátků železniční dopravy na našem území, věnuje právě nejzásadnějším právním předpisům evropského práva determinujícím podobu vnitrostátní právní úpravy v České republice.

Následuje jádro práce, kapitola pojednávající o právní úpravě problematiky v České republice. Zaměřuje se na organizaci veřejné správy dle Drážního zákona a působnost drážního správního úřadu včetně některých aspektů správního řízení před ním. Věnuje se taktéž dalším subjektům typickým pro toto odvětví jako je provozovatel dráhy, provozovatel drážní dopravy a další. Konečně se tato kapitola zaměřuje na konkrétní vykonavatele státní správy a nejvýznamnější osoby provozovatele dráhy a dopravce coby konkrétní ilustraci průběhu liberalizace v České republice.

Následná kapitola zpracovává téma výkonu veřejné správy ve vztahu k veřejným službám v přepravě cestujících, způsobu objednávky těchto služeb, výběru jejich provozovatele či podobě smluv, na jejichž základě jsou tyto služby zajišťovány. Jedná se o téma úzce související s obsahem předchozích kapitol, právní úprava a organizace veřejné správy na úseku drah výrazně ovlivňuje rozsah práv a povinností, které mají objednatelé při zajišťování těchto veřejných služeb.

Práci uzavírá pokus o zhodnocení dosavadního průběhu procesu liberalizace železniční dopravy, z ní vyplývající současné právní úpravy, a nastínění jejího nejbližšího očekávaného vývoje.